

Liberalerna Mölndals budget/plan 2018-2020 i 9 punkter:

- Enligt lärarfackens jämförelser rasar tyvärr Mölndal i ranking – nu ner från plats 115 till 174. Det är oroväckande. Vi föreslår ett 10-tal åtgärder för att vända utvecklingen, så som minskad mobilanvändning för ökad studiero, fler egna skolböcker till eleverna, fler särskilda undervisningsgrupper med speciallärare, lovskola/läxhjälp, mer matematik och idrott, kortare men fler skoldagar på året, stärkt elevhälsa för minskad frånvaro, renodlad lärarroll och rimligare arbetstidsveckor för lärare, m.m.
- Fördubblat Toleransprojektet. Kortade köer till Kulturskolan. Digitala fritidskort för elever i åk 4-9 under lov och inom området Göteborg++, samt uppföljning. Fler ferie-/praktikplatser.
- Ökad kvalitet i omsorgen om äldre och personer med funktionsvariation genom fler utevistelser och aktiviteter. Med verksamhetsstyrd bemanning och minimalt med ohälsosamt nattarbete kan sjukfrånvaron sänkas och bemötandet förbättras. Fungerar för brandmän och läkare. Inför e-Nattfrid, e-Hälsa och öka valfriheten, t.ex. via LOV för fler äldrelägenheter. Avlasta sjukvården genom fler tillfälliga korttidsplatser. Använd NPÖ.
- Framtidssäkra Åbybadet genom renovering och ny bassäng på 25 meter enligt verksamheternas önskemål och behov. Utveckla hela Åby Sportcenter, vårda och driftoptimera alla stadens anläggningar. Minska slöseri med el-, värme- och vatten.
- Bygg sporthallar vid Almåshallen, Aktiviteten och Västerbergsskolan samt belyst näridrottsplats vid Lackarebäcksskolan. Rusta upp stadens motionsleder och Gunne bos ridanläggning.
- Förtäta och bygg 1000 lägenheter fördelat kring Aktiviteten och i Sörgården, Krokslätt, Kikås samt vid Pepparedsleden i Balltorp. Underlätta bredbandsutbyggnad och radiolänk i områden utanför centrumkärnor. Bygg ut vatten/avlopp i Tulebo och kring Barnsjön.
- Oförändrad kommunal skattesats på 20,26 kr under hela planperioden. Ökade skatteintäkter genom fler skattebetalare – inte högre skattesatser. Värna stadens finansiella mål och goda ekonomi som Alliansen byggde upp genom att budgetera rimliga resultat (ca 50 Mkr/år) för att kunna hantera oförutsedda händelser. Den som är satt i skuld är inte fri.
- Dela stora upphandlingar och öka konkurrensen inom bygg- och lokalförsörjning. Bjud in och annonsera med bättre framförhållning. Fungerar i andra städer och har gjorts tidigare i Mölndal med gott resultat, t.ex. för nya Åbyvallen och nyligen för flera IT-system.
- Behåll de ursprungliga kommunfullmäktigemålen som framgår av förslag från (FP/L, M, C) daterat 2015-06-17 i kommunfullmäktige. De nya förslagen innebär olyckliga sammanblandningar av trivsel, trygghet, kunskap och hälsa. Behåll rankingindikatorn för näringslivet i Mölndal, antal miljömål som går åt rätt håll och ersätt indikatorn för CO2 med värden som vi lokalt kan följa upp utan flera års fördröjning – i synnerhet nu när beräkningsgrunden ändå har ändrats.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Att bifalla budgetberedningens förslag till budget och plan för 2018 – 2020 med de ändringar som framgår av ovanstående och bifogade bilagor från Liberalerna Mölndal.

Bilagor:

Bilaga 1: Kommunbidrag 2018

Bilaga 2: Verksamhetsförändringar 2018

Bilaga 3: Investeringsbudgetförändringar 2018 – 2020

För Liberalerna Mölndal

Marcus Claesson, gruppledare & kommunalråd

Liberalerna Mölndals vårbudget - kommunbidrag 2018

2017-06-03

	Budget 2017	Komp. Pris/Lön	Övriga just.	Budget 2018
Kompensation - Pris: 2,2%; Lön: 2,0+0,3%				
Byggnadsnämnden	-12,1	-0,6	0,1	-12,6
Kommunfullmäktige	-12,0	-0,2	-2,4	-14,6
Kommunstyrelsen, exkl. serviceförvaltningen Kommunstyrelsen, serviceförvaltningen	-160,3	-3,6	3,9	-160,0
Kultur- och fritidsnämnden	-141,0	-2,7	-8,9	-152,6
Miljönämnden	-11,5	-0,3	0,1	-11,7
Skolnämnden	-1 291,9	-32,3	-28,8	-1 353,0
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-285,4	-6,7	-21,9	-314,0
Tekniska nämnden, skattefinansierat Tekniska nämnden, affärsdrivande	-152,3 4,0	-2,9	-2,2 -2,0	-157,4 2,0
Utbildningsnämnden	-300,2	-6,7	0,5	-306,4
Vård- och omsorgsnämnden	-981,7	-23,9	7,5	-998,1
Nämndernas nettokostnad	-3 344,4	-79,9	-54,1	-3 478,4
Avgår interna poster	333,2			352,0
Pensioner	-182,2			-200,0
Utrymme - nyttjande nämnders eget kapital	-2,0			-2,0
Semesterlöneskuld	-5,0			-5,0
Central post löneandel (AGU) 2017, ej fördelad	-10,6			
Central post löneandel (AGU) 2018, ej fördelad				-4,5
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar				
Avskrivningar	-178,5			-190,1
Skatteintäkter	3 154,8			3 279,1
Generella statsbidrag och utjämning	210,2			219,9
Extra statsbidrag - integration (22,7 Mkr), byggbonus (14 Mkr)	30,0			36,7
Finansnetto (Utdelning - Förbo: 2,7 Mkr, Kvarnfallet: 10 Mkr)	19,7			28,8
Årets resultat, enligt blandmodell	25,2			36,5
Nettokostnadsandel	99,3%			99%

Ökade statliga bidrag ska samordnas mot kommunbidragsområden.

Komponentavskrivning i höst beräknas förbättra resultat för 2018 med 5-35 Mkr.

Liberalerna Mölndals vårbudget 2018 - verksamhetsförändringar

bilaga 2, 2017-06-03 (Mkr)

Skolnämnden

Grundskola, förskoleklass, fritidshem - fler elever	8,4
Förskola, pedagogisk omsorg - fler barn	6,8
Särskola - fler elever	1
Skollokalerna - ny-/om-/tillbyggnad	7
Förskolor - ny-/om-/tillbyggnad	3,5
Förskolor - externa lokaler	2,5
Ombyggnad lokaler - miljöförbättringar, ventilation	0,9
Nyanlända - färre	-3
"Musik på vattnet" från KS	0,2
Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	-6,2
Förstärkning elevhälsa - förebygg bl.a. näthet och mobbing	0,5
Studiero i skolan - minskad mobilanvändning/mobilförbud	0,1
Kulturskolan - fler musik-/danslärare för kortare köer	1
Utredningsuppdrag - 3-treminssystem på prov i några grundskolor	0,1
Utredningsuppdrag - renodla lärarrollen från sysslor andra kan göra	0,1
Stöd och stimulans för varje elev, t.ex. nivågruppering - fler lärare	1
Fler särskilda undervisningsgrupper - fler lärare	1
Framtidssäkra klassrum (IKT) - utbildning	0,5
Mer idrott och simkunnskap redan i lågstadiet	1
Utökad lovskola/läxhjälp - Läsa-Skriva-Räkna-garanti	1
Läromedel/skolböcker - mindre lärarkopiering/insamling/utdelning	0,7
Fritt skolval inkl. skolskjuts oavsett driftsform	0,2
Avgiftsfri skola igen - studiebesök/skolutflykter	0,2
Toleransprojekt - fördubblat till 6 högstadielklasser	0,3
Riktade statsbidrag - storlek oklar (70? Mkr)	*
Summa	28,8

Vård- och omsorgsnämnden

Funktionshinder - fler boenden	2
Funktionshinder - LSS/SoL, nya bostäder	7
Hemtjänst - fler brukare	1
Hemsjukvård - fler ärenden	0,7
Verksamhetsystem - nytt, utbildningsinsatser genomförda, 1 ny modul kvarstår	-8,6
Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	0
Hemtjänst i egen regi enligt budget	-7,5
Åtgärds paket emot fallolyckor i hemmet (Mål: halvering till 700 st/år)	0,5
Äldreboende - striktare bedömning enligt riksnivå, frigör Fallströmmens äldreboende	-0,5
Resursfördelningsmodell - ersättning utifrån beläggning och vårdtyngd (VOF förslag)	-5
Enklare/snabbare internet-/bredbandslösningar på grupp-/äldreboenden	0,2
Ökad patientsäkerhet/IT - ersätt fax med VGR:s Nationell Patientöversikt (NPÖ)	0,5
Färre hyrda sjukhussängplatser med färdigbehandlade/utskrivningsklara (6000 kr/dygn)	-0,5
Äldrematen - godare mat, mindre undernäring	0,5
Äldreboende - utredning lägenheter in- och uthyrda via LOV	0,1
Anhörigvård - mer avlastning genom utökad daglig verksamhet	0,8
Aktivitetspeng fördubblat till 2000 kr/år (ca 700 pers)	0,7
Äldreverksamheter i samarbete med externa utförare	-0,5
Äldreboende - verksamhetsstyrd bemanning till mer dagtid, nattjour/beredskap	-3
Fler "guldkanter" med utflykter och utevistelser	3
Ostörd nattsömn - valmöjlighet "e-Nattfrid"	0,5
Hemtjänst - ökad kontinuitet/färre personer hos vårdtagare - fler heltider/färre deltid	0,5
Utredningsuppdrag - frigör högskoleutbildades tjänster från enklare sysslor	0,1
Riktade statsbidrag - storlek oklar (10? Mkr)	*
Summa	-7,5

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Fler "köpta" boenden - hyra, ekonomiskt bistånd, fler nyanlända	5
Boende - nyanlända, bygg i 2 våningar, färre P-platser, trådlöst bredband	15
Barnavården - förstärkning	1,2
Särskilt förordnade vårdnadshavare - färre	-1
Sociala jouren	0,3
Barnahus	0,4
Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	0
Fler ferie-/sommarjobb och praktikplatser, också externa företag/föreningar	1
Riktade statsbidrag - storlek oklar (200? Mkr)	*
Summa	21,9

Liberalerna Mölndals vårbudget 2018 - verksamhetsförändringar

bilaga 2, 2017-06-03 (Mkr)

Kultur- och fritidsnämnden

Nytt Stadsbibliotek i Mölndals Innerstad - drift/inventarier, lägre avtalsindex	7,1
Idrottsanläggningar - tekniska uppgraderingar	0,6
Almåshallen i Lindome - tillbyggnad ny sporthall (44x30m), riv inte slöjdsalar	0,5
Balltorp - ersättningsplan fd "HML-vallen"	0,2
Källered IP - byte konstgräs	0,1
Råvekärrsplan - byte konstgräs	0,1
Ränte- och amorteringsfria lån till föreningar	1,5
Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	-0,7
Behåll Balltorps bibliotek, ställ av bokbussen tillfälligt	-1,8
"Boken kommer" - utökad till förskolor, hämtning/lämningsställen i Hällesåker/Lindome	0,5
Åbybadet - underhåll tak/väggar, duschar, varmvatten, hala golv (kapitalkostnad)	0,2
Näridrottsplats - Bifrost och Lindhaga 11-mannaplan flyttad, ej förminskad	0,4
Näridrottsplats med konstgräs vid Lackarebäcksskolan + konstgräs Enerbacken	0,4
Ny sporthall (44x24m) vid ny Västerbergsskola - upphandlingsunderlag	0,1
Ridverksamhet i Mölndal - avsluta utrednings- och utvecklingsuppdrag	-0,2
Åby Isbana/Friidrottsarena - upprustning (kapitalkostnad)	0,1
Åby Isbana - hyra enl. driftkostnad (0,5 Mkr), ej Schablon (1 Mkr) till TEN	-0,5
Väg- och entréskyltar - Åby Sportcenter, Källered skatepark	0,2
Lindevi - omklädningsrum - laga vatten/avlopp	0,1
Driftoptimering - badhus, isanläggningar	-0,5
Modernt låssystem - kodbrickor m.m. för ökad uthyrning och sänkta kostnader	0,5
Summa	8,9

Tekniska nämnden

Dagvattenhantering	0,3
Kapitalkostnader på tidigare investeringar	1,1
"PelleKan" från KS	0,2
Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	-0,7
Bredbandsutbyggnad - möjliggör radiolänk till kommuninvånare utanför centrumkärnor	1
Åtgärder emot klotter/skadegörelse/nedskärpning, rengör trafikskyltar	0,3
Fyllnadsmassehantering - upphandlare/kommunikatör/lots/logistiker	0,8
Uppdrag - uppdatera bulleråtgärdsprogram enligt ny generösare PBL-lagstiftning	0,1
Bättre belysning - ökad trygghet, utbyte/renovering av bl.a. stolpar och armaturer	0,5
65+resor under lågtrafik inom Mölndal, adm.avg., uppföljning	-2
Förändrade fritidskort - åk 4-9, digitala, lov, Göteborg++, uppföljning	*
Åby Isbana - hyra enl. driftkostnad (0,5 Mkr), ej Schablon (1 Mkr) från TEN	0,5
Driftoptimeringar - isanläggningar	-0,5
Ökade bidrag för lägre medlemsavgifter till centrala vägföreningar i Lindome/Källered	0,6
Summa	2,2

Kommunstyrelsen med utskott

Räddningstjänstförbundet	1,5
IT-strategi - utfasning	-0,5
Ekonomisystem - nytt	0,4
HSN - nytt samarbetsavtal	0,1
Ung företagsamhet	0,1
Mölndals Innerstadsföreningen - medlemsavgift	0,1
Sahlgrenska Science Park - aktieägartillskott	0,5
Utökad bevakning - tillfälliga boenden, centrumkärnor	1
"PelleKan" till TEN	-0,2
"Musik på vattnet" till SKN	-0,2
Jobbskuggning till KSAGU - internt	*
Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	-0,8
Central utvecklingspost tas bort	-3
Konferenser - fler på hemmaplan, halvdagar, färre övernattnings	-1
Kommunstyrelsens förfogande - sänkning till 2 Mkr	-0,3
Sammanslagning KS-utskott för näringsliv och service, sänkt mandatstöd	-1
Friskvårdssatsning för lägre sjukfrånvaro (VON, SAN, SKN)	1
Varumärkesarbete "Bästa Möjligen Mölndal" och målsamordning tas bort	-1
Lokalhyresmodell - ny intern modell som gynnar effektiv lokalanvändning	-1
Driftoptimeringar - lokaler (värme, ventilation, belysning, vatten)	-0,5
Upphandlare/kommunikatör/lots - förenkla för byggtreprenörer att lämna anbud	0,8
Genomförandeuppdrag - Lämna Förbo och överför fastigheter till MBAB	0,1
KSPU - Riktat statsbidrag - byggbonus 50% - storlek oklar (?? Mkr)	*
Summa	-3,9

Liberalerna Mölndals vårbudget 2018 - verksamhetsförändringar

bilaga 2, 2017-06-03 (Mkr)

Utbildningsnämnden

Fler elever i gymnasieålder inkl. PUT	3,3
Integrationsarbete - nedräkning	-2,3
Utredning för fler unika gymnasieprogram i Mölndal slutförd	-1
Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	-0,5
Riktade statsbidrag - storlek oklar (15? Mkr)	*
Summa	-0,5

Miljönämnden

Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	-0,1
Summa	-0,1

Byggnadsnämnden

Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	-0,1
Riktat statsbidrag - byggbonus 50% - storlek oklar (7? Mkr)	*
Summa	-0,1

Kommunfullmäktige, överförmyndar-, val-, krisledningsnämnd

Valnämnden - nytt valsystem, Allmänna val 2018, 3-5 valsedelsräknare	1,1
Migrationsverket - kompensation för nya lägre schablonsersättningar	1,4
Metodutveckling - t.ex. smartare (IT)-lösningar	-0,1
Summa	2,4

Liberalerna Mölndals förändringar i

2017-06-04

budgetberedningens förslag till investeringsbudget/plan 2018-2020, bilaga 3

Beskrivning	2018	2019	2020
Bruttoinvesteringar (Mkr) - tidigare beslutad plan i KF	808,8	803,0	
Nettoinvesteringar inkl. exploatering (Mkr)	658,3	543,2	515,1
Åbybadet - skalskydd, tätskikt, golv, renovering/utbyggnad 25m-bassäng (114 Mkr)	2	-1	54
Gunnebo ridanläggning, planerat underhåll - takomläggning manege, stängsel		4	
Almåshallen - FULLVÄRDIG sporthall (44x30 m), kostnad jfr. tidigare upphandling	-6		
Aktiviteten - tillbyggnad sporthall (44x24 m) (25 Mkr)			12
Västerbergsskolan - utökning till sporthall (44x24 m) och 11-manna konstgräsplan			10
Lackarebäcksskolan - näridrottsplats inkl. 11-manna fotboll, dränering, belysning		5	
Enerbacksplan - konstgräs, 9-manna fotboll, dränering, belysning		4	
Byte av konstgräs	-3		
Åby Friidrottsarena - läktare, ljudanläggning, väderskydd		2	
Åby Sportcenter - nya omklädningsrum centralt, t.ex. vid Ishallen (22->12 Mkr)			-10
Motionsspår - bl.a. Tuleboområdet, Bohusleden, Eljusspåret	*	*	*
Framtidssäkra klassrum - modern IT-utrustning i fler lokaler	2	2	
Almåsskolan - renovering, omtag partnering (96,5 -> 66,5 Mkr)	-30		
Katrinebergsskolan - renovering, tillbyggnad (123 -> 103 Mkr igen)		-10	-10
Framtidens Kikås senarelagd (32,5 Mkr)	-15	-10,9	
Stadspark senarelagd (25 Mkr)	-3	-8	-12
Förbättrad fyllnadsmassehantering vid markarbeten - logistik, kvalitetsnivåer	-3	-3	-3
Energieffektivisering	-6	-6	-6
Åtgärder förnyelsebar energi	-2	-2	-2
Driftoptimeringar i anläggningar - t.ex. el, värme, vatten, m.m.	8	8	8
Större ombyggnationer uppdelade i etapper, hitta rätt kvalitetsnivå/metod	-4	-4	-4
Upphandlingar - marknadsföring i förväg och längre anbudstid för bättre anbud	-4	-4	-4
Stora upphandlingar delade i flera mindre för att få anbud från mindre företag	-4	-4	-4
Upphandlingar - fler funktionsupphandlingar och reflex., mer erfarenhetsutbyte	-4	-4	-4
Nettoinvesteringar inkl. exploatering (Mkr)	586,3	511,3	540,1
Markförsäljning - 50 extra BRF-lägenheter i Kikås			-15
Markförsäljning - 300 nya lägenheter vid Aktiviteten			-45
Markförsäljning - 100 nya lägenheter väster om Sörgårdshallen		-20	
Markförsäljning - Åby Fritidsområde västra (ca 25000 kvm), etapp 1 (ca 50%)		-12	
Strategiskt fastighetsförvärv av Förbos fastigheter mot aktier	*	*	*
- bl.a. 600 kommande lägenheter vid Pepparedsleden i Balltorp	*	*	*
Fortsatt utredning Bus Rapid Transit, K. Mölndalsbro-V. Frölunda (ej spårvagn)	*	*	*
Fortsatt utredning Nya Knutpunkt Mölndalsbro med 6 spår och 4 spår till Kungsbacka	*	*	*
Prioritering VAIO i Barnsjöområdet för att också möjliggöra styckebyggda tomter	*	*	*
Prioritering VAIO i Tuleboområdet för att också minska läckage till insjöar (VAIO = Vatten och Avlopp i Omvandlingsområden)	*	*	*